

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

DERINIMO PAŽYMA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2009 M. BALANDŽIO 15 D. NUTARIMO NR. 282 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2001 M. BIRŽELIO 11 D. NUTARIMO NR. 697 „DĖL MAŽMENINĖS PREKYBOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO

Institucijos pavadinimas, rašto data, numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta
Finansų ministerija 2022-08-08 Nr. ((14.14Mr-03)-5K-2211927)-6K-2204806	<p>Manome, kad toks tam tikra apimtimi koncentruotas specialus teisinis reguliavimas atitinka teisėkūros aiškumo ir ekonomiškumo principus reglamentuojant prekybą (darbą) žemės ūkio ir maisto produktais turgavietėse ir viešose vietose.</p> <p>Pažymėtina, kad tuo atveju, jeigu, kaip nurodyta Rašte, siekiama atsisakyti atitinkamuose teisės aktuose pasikartojančių nuostatų ir sumažinti administracinę naštą, siūlytina peržiūrėti konkrečias su tuo susijusias Taisyklių ir Aprašo nuostatas ir jas atitinkamai patikslinti. Papildomai pažymėtina, kad Taisyklių atskirų nuostatų galimos sukelti administracinės naštos ūkio subjektams kontekste atitinkamuose tarpinstituciniuose pasitarimuose dėl Taisyklių nuostatų praktinio taikymo tobulinimo ir atitinkamuose institucijų raštuose Žemės ūkio ministerijai buvo atkreiptas dėmesys į svarstymą galimybės priimti atitinkamus sprendimus dėl Taisyklių</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Kaip paminėta projekto aiškinamajame rašte, Prekybos žemės ūkio ir maisto produktais turgavietėse darbo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. 3D-355 „Dėl Prekybos žemės ūkio ir maisto produktais turgavietėse darbo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės) ir Prekybos savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais viešose vietose rekomendacijų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. 3D-357 „Dėl Prekybos savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais viešose vietose rekomendacijų aprašo“ (toliau – Aprašas) tikslai pasiekiami taikant horizontaliuosius ES teisės aktus ir juos įgyvendinančius kitus Lietuvos Respublikos teisės aktus.</p> <p>Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog valstybinę maisto kontrolę atlieka įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka Vyriausybės įsteigta maisto kontrolės institucija – Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba. Šios institucijos parengtuose teisės aktuose nustatyti reikalavimai maisto</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data, numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta
	nuostatų (tarp jų ir nustatančių reikalavimus turgavietėje ar viešojoje prekybos vietoje parduodamos mėsos, mėsos produktų, paukštienos ir paukštienos produktų apskaitos duomenų suvedimui į turgavietės e. žurnalą) įgyvendinimo supaprastinimo.	tvarkymo subjektams, kuriems priskiriami ir maisto produktais turgavietėse prekiaujantis fiziniai ir juridiniai asmenys. Atskira tvarka patvirtinti vietinei rinkai mažais kiekiais gaminamų ir tiekiamų gyvūninio maisto produktų veterinarijos reikalavimai. Lietuvos Respublikos maisto įstatymu nustatyta valstybinė maisto kontrolė vykdoma remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (EB) Nr. 178/2002, (EB) Nr. 852/2004, (ES) Nr. 1169/2011 ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro patvirtintomis higienos normomis. Pažymėtina ir tai, jog Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje nurodyta, jog maisto prekybos politiką įgyvendina Ekonomikos ir inovacijų ministerija , todėl, projektu siekiama teisėkūros aiškumo.
Ekonomikos ir inovacijų ministerija 2022-07-21 Nr. (4.6-82Mr) 3-2892	1. Nutarimo projekto lydraštyje nurodoma, kad Nutarimo projekto tikslas – pripažinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. balandžio 15 d. nutarimo Nr. 282 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 11 d. nutarimo Nr. 697 „Dėl Mažmeninės prekybos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ 2 punktą netekusiu galios, tačiau nėra plačiau paaiškinti siūlomo teisinio reguliavimo siekiai, motyvai, pagrindai ir bendras kontekstas. Nutarimo projekte nėra pateikiama jokių svarių argumentų, kodėl būtent dabar yra tikslinga atsisakyti dar 2009 m. balandžio mėn. Žemės ūkio ministerijai paskirtų pavedimų, suderinus su atsakingomis institucijomis, parengti ir patvirtinti Prekyviečių, prekiaujančių žemės ūkio ir maisto produktais, darbo taisyklės bei parengti ir patvirtinti teisės aktus, reikalingus prekybos savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais, kuriais viešosiose vietose	Neatsižvelgta. Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje nurodyta, jog maisto prekybos politiką įgyvendina Ekonomikos ir inovacijų ministerija , todėl, darytina išvada, jog Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. balandžio 15 d. nutarimo Nr. 282 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 11 d. nutarimo Nr. 697 „Dėl Mažmeninės prekybos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ nuostatos prieštarauja tokiam, įstatymu nustatytam reglamentavimui. Žemės ūkio ministerija ne kartą siūlė peržiūrėti prekybos maistu politikos įgyvendinimo klausimą, tačiau visi pasiūlymai Ekonomikos ir inovacijų ministerijos būdavo atmetami, klaidingai tapatinant prekybos maistu ir maisto kontrolės politikos sferas . Kaip jau buvo paminėta, valstybės politika maisto kontrolės srityje yra aiškiai reglamentuota Lietuvos Respublikos maisto įstatymu. Įgyvendinus projekto nuostatas, valstybinę maisto kontrolę, kaip ir iki šiol, vykdys Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba,

Institucijos pavadinimas, rašto data, numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta
	<p>prekiauja ūkininkai, bitininkai ir kiti šių produktų gamintojai, reikalavimams supaprastinti ir šiai prekybai plėsti. Svarbu pažymėti ir tai, kad Nutarimo projektu siūloma atsisakyti Žemės ūkio ministerijai pagal jos valdymo sritis paskirto Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavedimo, tačiau yra neaišku, koku būdu toliau bus formuojama valstybės politika šioje srityje, kas bus atsakingas už šios politikos formavimą, taip pat nėra aišku, kas ir kaip prižiūrės lydraštyje minimų horizontaliųjų ES teisės aktų, nustatančių reikalavimus maisto produktų atsekamumo, saugos ir kokybės kontrolės srityje, laikymąsi. Vertinant tai, kad Nutarimo projektas nėra pakankamai aiškus, nuoseklus ir tikslus, taip pat kyla abejonių, kaip teisės normos derės tarpusavyje, darytina išvada, kad Nutarimo projektas pažeidžia Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 ir 7 punktuose nustatytus teisėkūros aiškumo ir sistemiškumo principus.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad priėmus Nutarimo projektą, netekusiais galios būtų pripažinti žemės ūkio ministro įsakymai, kuriais patvirtintos Prekybos žemės ūkio ir maisto produktais turgavietėse darbo taisyklės (toliau – Taisyklės) ir Prekybos savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais viešose vietose rekomendacijų aprašas (toliau – Aprašas), t. y. bus panaikintas visas iki šiol galiojęs turgaviečių, prekiaujančių žemės ūkio ir maisto produktais, teisinis reguliavimas, dėl ko galimai bus pažeistas teisės sistemos vientisumas, nuoseklumas, darna ir veiksmingumas.</p>	<p>vadovaudamasi atitinkamais Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktais, kurių nuostatos atkartojamos tiek Taisyklėse, tiek ir Apraše.</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data, numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta
	<p>2. Nutarimo projekto lydraštyje teigiama, kad vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas. Atkreiptinas dėmesys, kad priėmus Nutarimo projektą ir pripažinus netekusiais galios Taisyklės ir Aprašą, bus iš esmės keičiamas prekybos žemės ūkio ir maisto produktais prekyvietėse teisinis reguliavimas. Dėl šios priežasties, vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 ir 2 dalimis, turi būti įvertintas siūlomo teisinio reguliavimo sukeliamas poveikis ekonomikai, konkurencijai, valstybės finansams, socialinei aplinkai, viešajam administravimui, teisinei sistemai, kriminogeninei situacijai, korupcijos mastui, aplinkai, administracinei naštai, regionų plėtrai ir kitoms sritims.</p>	<p>Neatsižvelgta. Pažymėtina, kad įgyvendinus projekto nuostatas, teisinis reguliavimas nebus iš esmės keičiamas, kadangi Lietuvos Respublikos maisto įstatymu nustatyta valstybinė maisto kontrolė ir toliau bus vykdoma remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (EB) Nr. 178/2002, (EB) Nr. 852/2004, (ES) Nr. 1169/2011 ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro patvirtintomis higienos normomis.</p>
	<p>3. Nutarimo projekto lydraštyje teigiama, kad priėmus Nutarimo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuomone, yra būtina išsamiai įvertinti, ar Nutarimo projekto priėmimas bei Taisyklių ir Aprašo pripažinimas netekusiais galios siekiant sumažinti administracinę naštą, tačiau neįvertinant kylančių rizikų žemės ūkio ir maisto produktų saugos srityje, nesukels visuomenei daugiau neigiamų pasekmių lyginant su tikėtina nauda. Ekonomikos ir inovacijų ministerija taip pat abejoja, ar teisės aktų, kuriais kaip tik siekiama supaprastinti</p>	<p>Neatsižvelgta. Įgyvendinus projekto nuostatas, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ir toliau vykdys Lietuvos Respublikos maisto įstatymu nustatytą valstybinę maisto kontrolę (maisto produktų atsekamumas, sauga ir kokybė). Taisyklių ir Aprašo tikslai, susiję su maisto produktų atsekamumo, saugos ir kokybės kontrole, pasiekiami taikant horizontaliuosius ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktus, todėl nesukels papildomos naštos nei ūkio subjektams, nei priežiūros institucijoms. Todėl teisinio reguliavimo alternatyvų analizės atlikimas kituose teisės aktuose liekančioms galioti teisinėms normoms nėra tikslingas.</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data, numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta
	<p>reikalavimus prekybai savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais, pripažinimas netekusiais galios ir reglamentavimas ES teisės aktais, neturės priešingo efekto ir nesukels papildomos naštos tiek ūkio subjektams, tiek priežiūros institucijoms. Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 5 punkte įtvirtintas efektyvumo principas, reiškiantis, kad rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir iš jų pasirenkama geriausia. Todėl remiantis teisėkūros efektyvumo principu, prašome atlikti teisinio reguliavimo alternatyvų analizę, pasitelkiant kaštų-naudos analizės metodus, ir remiantis atliktos analizės rezultatais pasirinkti tinkamiausią teisinio reguliavimo būdą.</p>	
	<p>4. Nutarimo projekto rengėjų teigimu, priėmus Nutarimo projektą ir vėliau pripažinus netekusiais galios žemės ūkio ministro įsakymus, kuriais patvirtintos Taisyklės ir Aprašas, bus atsisakyta perteklinio reglamentavimo, taip mažinant administracinę naštą tiek ūkio subjektams, tiek ir kontrolės institucijoms, tačiau kartu su Nutarimo projektu nėra pateikiama Administracinės naštos vertinimo ataskaita. Prašome, vadovaujantis Administracinės naštos ūkio subjektams nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. 4 „Dėl Administracinės naštos ūkio subjektams nustatymo metodikos patvirtinimo“, įvertinti Nutarimo projektu sukeltos administracinės naštos ūkio subjektams pokytį ir užpildytą</p>	<p>Neatsižvelgta. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. balandžio 15 d. nutarimo Nr. 282 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 11 d. nutarimo Nr. 697 „Dėl Mažmeninės prekybos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ nuostatos tiesiogiai nenumato jokių informacinių įpareigojimų ūkio subjektams. Taisyklėse, kurios, įgyvendinus projektą, būtų pripažintos netekusiomis galios, numatyta prievolė už duomenų pateikimą atsakingam asmeniui rinktis Taisyklėse nurodytus duomenis apie į turgavietę ar viešąją prekybos vietą atsivežtą (gautą), turgavietėje ar viešojoje prekybos vietoje parduotą, paliekamą saugoti ir nurašytą (t. y. sugedusią, sugadintą, dėl natūralios netekties, utilizuotą) ar išsivežtą mėsą, mėsos produktus, paukštieną ir paukštienos produktus pateikti Turgavietėje parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų (mėsos ir mėsos produktų,</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data, numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta
	Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaitą pateikti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai išvadoms gauti.	paukštienos ir paukštienos produktų, obuolių, braškių, bulvių, pomidorų, agurkų) apskaitos žurnale arba Turgavietės e. žurnale. Priklausomai nuo priimtų sprendimų dėl šios prievolės tolimesnio vykdymo, administracinės naštos pokytis bus skaičiuojamas teikiant Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymo, kuriuo Taisyklės pripažįstamos netekusiomis galios, projektą.
	5. Nutarimo projekto lydraštyje teigiama, kad šiuo metu galiojančių Taisyklių tikslas – užtikrinti turgavietėse parduodamų maisto produktų atsekamumą, saugą ir kokybę, turgavietėse ir prekybai žemės ūkio ir maisto produktais skirtose viešosiose vietose parduodamų produktų kiekinę ir gautų pajamų apskaitą, sudaryti sąlygas savo ūkyje išaugintiems žemės ūkio produktams ir iš jų pagamintiems produktams parduoti galutiniam vartotojui, o Aprašo tikslas – supaprastinti ir taikyti vienodus reikalavimus prekybai savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais, kuriais viešose vietose prekiauja šių produktų gamintojai, ir sudaryti sąlygas šiai prekybai plėstis. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuomone, pripažinus Taisyklės ir Aprašą netekusiais galios, gali būti pažeisti ūkio subjektų sąžiningos konkurencijos principai. Dėl šios priežasties, siūlome Nutarimo projektą papildomai suderinti su Konkurencijos taryba.	Neatsižvelgta. Įgyvendinus projekto nuostatas, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ir toliau vykdys Lietuvos Respublikos maisto įstatymu nustatytą valstybinę maisto kontrolę (maisto produktų atsekamumas, sauga ir kokybė). Taisyklių ir Aprašo tikslai, susiję su maisto produktų atsekamumo, saugos ir kokybės kontrole, pasiekiami taikant horizontaliuosius ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktus, todėl šiuo aspektu konkurencinė aplinka nesikeis. Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba yra pasisakiusi dėl numatytos prievolės prekiautojams privalomai pildyti Turgavietės e. žurnalą, išreiškiant abejones, ar turgaviečių prekiautojams keliami griežtesni nei jų konkurentams maisto atsekamumo, saugos ir kokybės bei pajamų apskaitos reikalavimai įvedant Turgavietės e. žurnalo pildymo prievolę yra proporcingi ir pagrįsti, atsižvelgiant į jų dydį ir pajėgumus. Priklausomai nuo priimtų sprendimų dėl šios prievolės tolimesnio vykdymo, bus prašoma Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos išvados teikiant Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymo, kuriuo Taisyklės pripažįstamos netekusiomis galios, projektą.

Institucijos pavadinimas, rašto data, numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta
	<p>6. Ekonomikos ir inovacijų ministerija papildomai primena, kad pagal Žemės ūkio ministerijos nuostatų 7.1. papunktį, būtent pastarosios ministerijos tikslas yra formuoti valstybės politiką žemės ir maisto ūkio srityse, maisto produktų ir jų žaliavų kokybės, ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų gamybos, Lietuvoje gaminamų produktų konkurencingumo tarptautinėje rinkoje didinimo srityse, organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą. Dėl šios priežasties, teisės aktų rengėjų teikiamas siūlymas pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavedimą Žemės ūkio ministerijai parengti Taisyklės ir Aprašą, kurie tiesiogiai siejasi su pagrindiniu šios ministerijos tikslu bei valdymo sritimis, yra teisiniu požiūriu nepagrįstas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje nurodyta, jog maisto prekybos politiką įgyvendina Ekonomikos ir inovacijų ministerija, todėl, darytina išvada, jog Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. balandžio 15 d. nutarimo Nr. 282 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 11 d. nutarimo Nr. 697 „Dėl Mažmeninės prekybos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ nuostatos prieštarauja tokiam, įstatymu nustatytam reglamentavimui. Žemės ūkio ministerija ne kartą siūlė peržiūrėti prekybos maistu politikos įgyvendinimo klausimą, tačiau visi pasiūlymai Ekonomikos ir inovacijų ministerijos būdavo atmetami, klaidingai tapatinant prekybos maistu ir maisto kontrolės politikos sferas.</p>
	<p>7. Nutarimo projekto lydraštyje teigiama, kad Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų skirti nereikės, tačiau nieko nėra sakoma apie galimas neigiamas pasekmes valstybės biudžetui, t. y. panaikinus Taisyklės ir Aprašą, gali išaugti šešėlinės ekonomikos mastai ir dėl to gali sumažėti įplaukų į valstybės biudžetą.</p>	<p>Neatsižvelgta. Įgyvendinus projekto nuostatas, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ir toliau vykdys Lietuvos Respublikos maisto įstatymu nustatytą valstybinę maisto kontrolę (maisto produktų atsekamumas, sauga ir kokybė). Taisyklių ir Aprašo tikslai, susiję su maisto produktų atsekamumo, saugos ir kokybės kontrole, pasiekiami taikant horizontaliuosius ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktus. Taisyklėse, kurios, įgyvendinus projektą, būtų pripažintos netekusiomis galios, numatyta prievolė už duomenų pateikimą atsakingam asmeniui rinktis Taisyklėse nurodytus duomenis apie į turgavietę ar viešąją prekybos vietą atsivežtą (gautą), turgavietėje ar viešojoje prekybos vietoje parduotą, paliekamą saugoti ir nurašytą (t. y. sugedusią, sugadintą, dėl natūralios netekties, utilizuotą) ar išsivežtą mėsą, mėsos produktus, paukštieną ir paukštienos produktus pateikti Turgavietėje parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data, numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta
		<p>(mėsos ir mėsos produktų, paukštienos ir paukštienos produktų, obuolių, braškių, bulvių, pomidorų, agurkų) apskaitos žurnale arba Turgavietės e. žurnale. Tačiau Žemės ūkio ministerija ne kartą yra akcentavusi, kad darbo turgavietėse reikalavimų nustatymas, reglamentuojant prekių kiekinę ir finansinę apskaitą, nėra Ministerijos kompetencija. Lietuvos turgavietėse prekiauja individualia veikla užsiimančios asmenys ir ūkininkų ūkį įregistravę asmenys. Šių asmenų buhalterinę apskaitą, jos organizavimą ir tvarkymą reglamentuoja Buhalterinės apskaitos įstatymas. Vadovaujantis šio įstatymo nuostatomis atsakomybė parengti buhalterinės apskaitos tvarkas siejama su subjektų, kuriems buhalterinės apskaitos tvarka skiriama, veiklos pobūdžiu (ūkininkai ar kita individuali veikla), bet ne su tuo, kokie produktai (žemės ūkio produktai, drabužiai, vaistai ar kt.) yra apskaitomi apskaitoje. Atsižvelgiant į tai, kad dauguma turgavietėse žemės ūkio ir maisto produktais prekiaujančių asmenų yra asmenys, šią veiklą vykdantys pagal verslo liudijimus arba pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos išduotas pažymas, ir į tai, kad šių asmenų buhalterinės apskaitos, taip pat ir pajamų, gautų parduodant produktus, tvarką reglamentuoja Finansų ministerija, manytina, kad ir šių asmenų parduodamų turguje produktų kiekinę apskaitą taip pat turėtų reglamentuoti Finansų ministerija. Žemės ūkio ministerija turi labai siaurus Vyriausybės įpareigojimus, susijusius su subjektų buhalterine apskaita, t. y. patvirtinti rekomendacijas, nustatančias, kaip tvarkyti</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data, numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta
		ūkininko ūkio ir gyventojų, užsiimančių žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinę apskaitą.
	<p>8. Nutarimo projektu siūlomas teisinis reguliavimas paneigia teisinio saugumo ir stabilumo principus tų turgaviečių prekyautojų atžvilgiu, kurie, vadovaudamiesi Taisyklėmis ir Aprašu, jau yra pradėję pildyti elektroninį turgavietės e. žurnalą, yra investavę į kompiuterinę įrangą bei informacinius įgūdžius bei sąžiningai laikosi kitų Taisyklėse nustatytų reikalavimų. Toks pakeitimas gali sukelti šių ūkio subjektų nepasitenkinimą ir nepasitikėjimą valstybe ir teise, nes jie būtų galėję pasirinkti ir toliau pildyti popierinius kiekinės ir finansinės prekių apskaitos žurnalus, arba išvis jų nepildyti, jei būtų žinoję, kad Taisyklių ir Aprašo apskritai rengiamasi atsisakyti. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuomone, priėmus Nutarimo projektą, bus apsunkintos ne tik ūkio subjektų galimybes teisėtai ir sąžiningai vykdyti bei planuoti savo veiklą, bet taip pat galimai bus pažeisti teisėti vartotojų lūkesčiai, jog jų perkami žemės ūkio ir maisto produktai atitinka visus saugumo reikalavimus.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įgyvendinus projekto nuostatas, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ir toliau vykdys Lietuvos Respublikos maisto įstatymu nustatytą valstybinę maisto kontrolę (maisto produktų atsekamumas, sauga ir kokybė). Taisyklių ir Aprašo tikslai, susiję su maisto produktų atsekamumo, saugos ir kokybės kontrole, pasiekiami taikant horizontaliuosius ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktus, todėl nuogastavimas, jog Taisyklės pripažinus netekusiomis galios bus pažeisti teisėti vartotojų lūkesčiai, jog jų perkami žemės ūkio ir maisto produktai atitinka visus saugumo reikalavimus nėra pagrįstas.</p> <p>Paminėtina, jog siekiant nustatyti prekyautojų pasirengimą pildyti Turgavietės e. žurnalą ir detaliau išanalizuoti Popierinio žurnalo pildymo procesą, kartu su Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos inspektorais buvo aplankytos Utenos, Kalvarijų (Vilnius) ir Žaliakalnio (Kaunas) turgavietės. Vizitų metu nustatyta, kad dėl tinkamų sąlygų nebuvimo ir kompiuterinio raštingumo stokos, Turgaviečių prekyautojai mėsa, mėsos produktais, paukštiena ir paukštienos produktais Turgavietės e. žurnalo nepildo. Dėl patiriamų laiko sąnaudų prekyautojai mėsos ir paukštienos gaminiams nepildo Popierinio apskaitos žurnalo taip, kaip to reikalauja Taisyklės. Konkretūs mėsos gaminių pavadinimai nenurodomi, o produkcijos kiekinės ir finansinės apskaita vykdoma ne visuomet.</p>
Valstybinė mokesčių	1. Nutarimo pakeitimo projektu siekiama pripažinti netekusiais galios Nutarimo 2 punkte Žemės ūkio ministerijai nustatytus	Neatsižvelgta.

Institucijos pavadinimas, rašto data, numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta
inspekcija prie Finansų ministerijos 2022-08-01 Nr. R-3184	<p>pavedimus, o patvirtinus šį pakeitimą, norima pripažinti netekusiais galios ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymais patvirtintus Prekybos žemės ūkio ir maisto produktais turgavietėse darbo taisykles (toliau — Taisyklės) bei Prekybos savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais viešose vietose rekomendacijų aprašą (toliau — Aprašas). Lydraštyje teigiama, kad „tiek Taisyklių, tiek ir Aprašo tikslai, susiję su maisto produktų atsekamumo, saugos ir kokybės kontrole, pasiekiami taikant horizontaliuosius ES teisės aktus“. Rašte taip pat nurodyta, kad „priėmus teikiamą Nutarimo projektą ir vėliau netekusiais galios pripažinus žemės ūkio ministro įsakymus, kuriais patvirtintos Taisyklės ir Aprašas, būtų atsisakyta perteklinio reglamentavimo, taip mažinant administracinę naštą tiek ūkio subjektams, tiek ir kontrolės institucijoms“.</p> <p>Lydraštyje pateikti argumentai dėl administracinės naštos mažinimo kelia abejonę, ar tikrai panaikinus nuo 2009-07-01 galiojusias supaprastintas (apibendrintas) Taisykles, parengtas vadovaujantis šių Taisyklių 1 punkte išvardytais 7 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentais (su pakeitimais) ir 13 nacionalinių teisės aktų (kurių sąrašas, kaip nurodyta Taisyklių 1 punkte, nėra baigtinis), sumažės administracinė našta ūkio subjektams bei kontrolės institucijoms, t. y. kai vietoje galimybės susipažinti su reikalavimais, keliamais prekybai žemės ūkio ir maisto produktais turgavietėse bei viešosiose vietose, analizuojant vieną teisės aktą (Taisykles), reikėtų analizuoti ilgiausią sąrašą ES ir nacionalinių teisės aktų?</p> <p>Ar tikrai būtų užtikrinta turgavietėse bei viešosiose prekybos vietose parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų (mėsa, mėsos produktais, paukštiena ir paukštienos produktais) atsekamumas, sauga ir kokybė, jei, panaikinus Taisykles, būtų panaikintas ir</p>	<p>Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog valstybinę maisto kontrolę atlieka įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka Vyriausybės įsteigta maisto kontrolės institucija – Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba. Šios institucijos parengtuose teisės aktuose nustatyti reikalavimai maisto tvarkymo subjektams, kuriems priskiriami ir maisto produktais turgavietėse prekiaujantis fiziniai ir juridiniai asmenys. Atskira tvarka patvirtinti vietinei rinkai mažais kiekiais gaminamų ir tiekiamų gyvūninio maisto produktų veterinarijos reikalavimai.</p> <p>Lietuvos Respublikos maisto įstatymu nustatyta valstybinė maisto kontrolė vykdoma remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (EB) Nr. 178/2002, (EB) Nr. 852/2004, (ES) Nr. 1169/2011 ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro patvirtintomis higienos normomis.</p> <p>Igyvendinus projekto nuostatas, valstybinę maisto kontrolę, kaip ir iki šiol, vykdyt Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, todėl nuogastavimas, jog Taisykles pripažinus netekusiomis galios nebus užtikrinta turgavietėse bei viešosiose prekybos vietose parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų (mėsa, mėsos produktais, paukštiena ir paukštienos produktais) atsekamumas, sauga ir kokybė, nėra pagrįstas.</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data, numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta
	<p>reikalavimas pačiose turgavietėse ir / ar viešosiose prekybos vietose turėti bei vesti (tiek popierinį, tiek elektroninį) turgavietėje parduodamų minėtų žemės ūkio ir maisto produktų apskaitos žurnalą.</p> <p>VMI prie FM nuomone visi reikalavimai prekybai žemės ūkio ir maisto produktais turgavietėse ir viešosiose prekybos vietose, įskaitant ir parduodamų maisto produktų kiekinę bei suminę apskaitą, turėtų būti nustatyti vienose taisyklėse, kuriose kartu būtų nustatyti ir reikalavimai turgavietės teritorijai, patalpoms, įrangai, atsakingiems turgavietės asmenims ir prekiautojams.</p>	
	<p>2. Atsižvelgiant į tai, kad prekybos mėsos produktais turgavietėse sektoriuje yra didelė kiekinė ir piniginių apyvarta ir šiame sektoriuje stebima šešėlinė ekonomika, todėl šešėlio mažinimui iškilo būtinybė kurti centralizuotą turgaviečių apskaitą. Nesant centralizuotai veikiančios turgaviečių elektroninės apskaitos sistemos, verslo subjektų priežiūros ir kontrolės procesas negali būti pakankamai efektyvus. Todėl, minėtą apskaitą siekiant skaitmenizuoti ir sudaryti geresnes prielaidas priežiūros institucijoms užtikrinti kontrolę (faktiškai on-line režimu), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. birželio 19 d. pasitarime buvo patvirtintas pritarimas Centralizuotos turgaviečių apskaitos informacinės sistemos (toliau – CTAIS) sukūrimo koncepcijai. Tačiau, nusprendus nekurti dar vienos valstybės administruojamos informacinės sistemos (CTAIS), minėta koncepcija buvo pakeista ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 10 d. pasitarimo protokolu Nr. 6 priimtas sprendimas panaudoti VMI prie FM jau sukurtos Išmaniosios mokesčių administravimo informacinės sistemos (i.MAS) Nuotolinių apskaitos paslaugų smulkiam verslui (i.APS) posistemio galimybes. Taigi, sprendimai dėl E. Žurnalo</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Taisyklėse, kurios, įgyvendinus projektą, būtų pripažintos netekusiomis galios, numatyta prievolė už duomenų pateikimą atsakingam asmeniui rinktis Taisyklėse nurodytus duomenis apie į turgavietę ar viešąją prekybos vietą atsivežtą (gautą), turgavietėje ar viešojoje prekybos vietoje parduotą, paliekamą saugoti ir nurašytą (t. y. sugedusią, sugadintą, dėl natūralios netekties, utilizuotą) ar išsivežtą mėsą, mėsos produktus, paukštieną ir paukštienos produktus pateikti Turgavietėje parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų (mėsos ir mėsos produktų, paukštienos ir paukštienos produktų, obuolių, braškių, bulvių, pomidorų, agurkų) apskaitos žurnale arba Turgavietės e. žurnale. Tačiau Žemės ūkio ministerija ne kartą yra akcentavusi, kad darbo turgavietėse reikalavimų nustatymas, reglamentuojant prekių kiekinę ir finansinę apskaitą, nėra Ministerijos kompetencija. Lietuvos turgavietėse prekiauja individualia veikla užsiimantys asmenys ir ūkininkų ūkį įregistravę asmenys. Šių asmenų buhalterinę apskaitą, jos organizavimą ir tvarkymą reglamentuoja Buhalterinės apskaitos įstatymas. Vadovaujantis šio įstatymo nuostatomis atsakomybė parengti</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data, numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta
	<p>sukūrimo buvo priimti Šešėlinės ekonomikos mažinimo koordinavimo komisijoje (toliau – Komisija).</p> <p>VMI prie FM, kaip šio sprendimo dalies vykdytojai, buvo pavesta sukurti VMI prie FM informacinės sistemos i.MAS Nuotolinio apskaitos paslaugų smulkiąjam verslui posistemio (i.APS) dalį, skirtą į turgavietę ar viešąją prekybos vietą atsivežtų (gautų), turgavietėje ar viešojoje prekybos vietoje parduodamų, paliekamų saugoti ir per prekybos dieną nurašytų žemės ūkio ir maisto produktų kiekio ir gautų pajamų kasdienei apskaitai vykdyti (t. y. turgavietėje parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų elektroninį apskaitos žurnalą (Turgavietės e. žurnalą). Turgavietės e. žurnalas sukurtas ir veikiantis nuo 2021-07-01 (jo sukūrimui išleista 364 029 eurų).</p> <p>Pažymėtina, kad reikalavimas prekiaujantiems mėsa, mėsos produktais, paukštiena ir paukštienos produktais turgavietėse ir viešosiose prekybos vietose pildyti parduodamos mėsos, mėsos produktų, paukštienos ir paukštienos produktų Turgavietės e. žurnalą yra įtvirtintas Taisyklių 25.10 papunktyje. Šios Taisyklių 25.10 papunkčio nuostatos taikymui nuo 2021-07-01 iki 2023-03-31 nustatytas pereinamasis laikotarpis, kuriuo mokesčių mokėtojas gali rinktis pildyti elektroninį Turgavietės e. žurnalą arba popierinį Turgavietėje parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų (mėsos ir mėsos produktų, paukštienos ir paukštienos produktų, obuolių, braškių, bulvių, pomidorų, agurkų) apskaitos žurnalą.</p> <p>Manome, kad priimant sprendimą dėl Taisyklių pripažinimo netekusiomis galios, turėtų būti įvertinti ir Komisijos minėti sprendimai, taip pat ir tai, kad Turgavietės e. žurnalas sukurtas ir veikia (šiuo pereinamuoju laikotarpiu savo apskaitą veda 81 (14 iš jų tik bandė vesti, nes atliko iki 5 operacijų) turgavietės ir / ar</p>	<p>buhalterinės apskaitos tvarkas siejama su subjektų, kuriems buhalterinės apskaitos tvarka skiriama, veiklos pobūdžiu (ūkininkai ar kita individuali veikla), bet ne su tuo, kokie produktai (žemės ūkio produktai, drabužiai, vaistai ar kt.) yra apskaitomi apskaitoje. Atsižvelgiant į tai, kad dauguma turgavietėse žemės ūkio ir maisto produktais prekiaujančių asmenų yra asmenys, šią veiklą vykdančys pagal verslo liudijimus arba pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos išduotas pažymas, ir į tai, kad šių asmenų buhalterinės apskaitos, taip pat ir pajamų, gautų parduodant produktus, tvarką reglamentuoja Finansų ministerija, manytina, kad ir šių asmenų parduodamų turguje produktų kiekinę apskaitą taip pat turėtų reglamentuoti Finansų ministerija. Žemės ūkio ministerija turi labai siaurus Vyriausybės įpareigojimus, susijusius su subjektų buhalterine apskaita, t. y. patvirtinti rekomendacijas, nustatančias, kaip tvarkyti ūkininko ūkio ir gyventojų, užsiimančių žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinę apskaitą.</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data, numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta
	<p>viešosios vietos prekiautojas), o jo sukūrimui skirti pinigai jau išleisti. Jei vis tik Taisyklės būtų panaikintos, tai tam, kad Turgavietės e. žurnalui skirtos lėšos nebūtų laikomos panaudotos betiksliai, siekiant plėsti ir sukurti kitoms veiklos šakoms (sandėlio apskaitai) pritaikomus funkcionalumus, būtų reikalingi papildomi asignavimai.</p> <p>Informacija apie pažeidimų mastą ir „šešėlio“ (galimai neapskaitomos pajamos) paplitimą turgavietėse, indikuojanti, kad į Lietuvos rinką patenka galimai neapskaitomi ir nesaugūs maisto produktai, jau buvo pateikta VMI prie FM raštais (2021-04-16 raštas Nr.(18.16-31-1)RM-19223, 2021-11-09 raštas Nr. (21.227Mr)RK-7).</p>	